

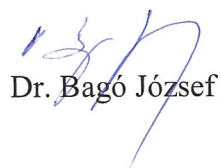

**NÓGRÁD VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR
BIZOTTSÁG ELNÖKE**

10-68/2025. ikt.sz.

7. sz. napirendi pont

Az előterjesztés törvényes:

Dr. Bagó József

**Beszámoló
a Nógrád Vármegyei Értéktár Bizottság 2025. évi munkájáról, valamint**

**javaslat
a Nógrád Vármegyei Értéktár Bizottság
2026. évi munkatervére**

Készült: Nógrád Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése 2025. december 11-i ülésére

Előkészítette:

Dr. Bagó József, Nógrád Vármegye Jegyzője, a bizottság titkára

Humanyné Vincze Nikolett, a Nógrád Vármegyei Önkormányzati Hivatal munkatársa

Tisztelt Közgyűlés!

A Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlése a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott jogával élve a 70/B/2013. (VI. 6.) Kgy. határozatával létrehozta a Nógrád Megyei Értéktár Bizottságot (továbbiakban: Bizottság), továbbá elfogadta annak Szervezeti és Működési Szabályzatát (továbbiakban: SZMSZ).

A Bizottság koordinálja a Nógrád vármegye területén azonosított települési értéktárak adatainak összesítését, gondoskodik a még nem azonosított, de a vármegye területén fellelhető nemzeti értékek azonosításáról, valamint gondozza a Nógrád Vármegyei Értéktárat. A vármegyében eddig összesen – a településektől kapott tájékoztatás alapján – mintegy 50 értéktár bizottság létrehozásáról értesültünk.

A Bizottság működésére a magyar nemzeti értékek és hungarikumok értéktárba való felvételéről és az értéktár bizottságok munkájának szabályozásáról szóló 324/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) tartalmaz útmutatást, melynek 4. § (1) bekezdés c) pontja szerint évente beszámol tevékenységéről a közgyűlésnek.

A Korm. rendelet 9. § (2) bekezdése alapján „A nemzeti érték vármegyei értéktárba történő felvétele kezdeményezését megelőzően a felvételre javasolt érték települési, tájegységi értéktárba való felvétele szükséges.”

Hogy hogyan válhat egy javaslat „hungarikummá”, az alábbi ábra szemlélteti:

A Bizottság munkáját segíti a Szakmai Munkacsoport, melyek munkájában a következő személyek vesznek részt:

1. Szabó János, sporttörténész (Salgótarján)
2. Balog Violetta, a Nógrád Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara szakképzési tanácsadója (Salgótarján-Tar)
3. Nedeliczki Teréz, a Nógrád-Hevesi Szlovákok Egyesülete és Regionális Kulturális Központjának elnöke (Vanyarc)

4. Dr. Limbacherné dr. Lengyel Ágnes, a Magyar Nemzeti Múzeum Palóc Múzeumának igazgatója (Balassagyarmat)
5. Lencsés Zsolt, festőművész (Terény)
6. Bíró Anna, a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat Nógrád vármegyei referense (Salgótarján)
7. Máté Lászlóné, a Nemzeti Művelődési Intézet Nógrád Vármegyei Igazgatóságának igazgatója (Salgótarján)
8. Antalné Prezenszki Piroska, a Nógrád Megyei Népművelők Egyesületének elnöke
9. Géczi Lászlóné, a Szurdokpüspöki Értéktár Bizottság elnöke
10. Dr. Limbacher Gábor, a Magyar Nemzeti Múzeum Forgách-Lipthay Kastélymúzeum nyugalmazott igazgatója.

A Bizottsággal kapcsolatos munkaszervezeti teendőket továbbra is a Nógrád Vármegyei Önkormányzati Hivatal Önkormányzati és Jogi Osztályának munkatársai látják el.

A Szakmai Munkacsoport 2025. évben kétszer ülésezett, megtárgyalta a beérkezett felterjesztéseket és javaslatokat fogalmazott meg a Bizottság felé.

A Bizottság 2025. évben szintén kétszer ülésezett és az alábbi értékeket vette fel a vármegyei értéktárba:

a) kulturális örökség kategóriába:

Salgótarjáni Bányász-Kohász Fúvószenekar
Közös szellemi örökségünk – Madách Imre és Mikszáth Kálmán irodalmi munkássága
Esterházy János kultusza és megjelenítése Bujákon
Nézsai női népviselet
Ludányhalászi hagyományos főkötviselete
Nógrád Táncegyüttes

b) turizmus és vendéglátás kategóriába:

Pampuska Fesztivál (Patak)

c) nemzetiséghez kapcsolódó érték kategóriába:

Nógrádi Szlovák Gyökereink című könyvsorozat (Nógrád)

d) agrár-és élelmiszergazdaság kategóriába:

Nógrádi plunyenya

Az értékek képviselői a 2025. szeptember 20-án Pásztón tartott Vármegye nap alkalmából rendezett ünnepség keretében átvették elismerő okleveleiket.

Nógrád Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének a vármegyei közgyűlés által alapított kitüntető címről és díjakról szóló 9/2022. (XII. 8.) önkormányzati rendeletének 14. §-a szerint:
„(1) Nógrádikum Díj adományozható azon értékek részére, melyek az adott évben felvételt nyertek a Nógrád Vármegyei Értéktárba, és a Nógrád Vármegyei Értéktár Bizottság – valamely olyan egyedi tulajdonsága alapján, mely megkülönbözteti minden más vármegyei és országos értéktől – egyedülállónak ítélte a nyilvántartásba vett értékek között.

(2) Az átadás – az értékek képviselői részére – az évenként, a Vármegye nap alkalmából rendezett ünnepi közgyűlés keretében történik.

(3) A kitüntető díjból évente legfeljebb három adható.

(4) A díj odaítéléséről a Nógrád Vármegyei Értéktár Bizottság dönt.

(5) A díjazottak – a díj átadását követően – jogosultak a „Nógrádikum” elnevezés használatára.

(6) A Nógrádikum Díj leírása és alkotója:

a) Térbe állítható falikép, melyhez tartozik egy téglalap alakú, fa talpazat. A felikép téglalap alakú, melyen – a palóc tájegységre jellemző – áttört faragással vadászati elemek jelennek meg. A talpazaton megtalálható Nógrád vármegye címere, valamint a „Nógrádikum Díj” felirat, továbbá a díjazott megnevezése.

b) Alkotó: Egri István ffaragóművész.

(7) A Nógrád Vármegyei Értéktárba felvett egyéb értékek képviselői oklevelet kapnak az évenként, a Vármegyenap alkalmából rendezett ünnepi közgyűlés keretében.”

2025. évben a fentiek alapján a Bizottság Nógrádikum Díjat adományozott az „**Esterházy János kultusza és megjelenítése Bujákon**” és a „**Nógrád Táncegyüttes**” elnevezésű érték részére.

A Bizottság a Nógrád Vármegyei Értéktárba az 1/2014. (IV. 30.) MÉBH számú határozatával felvett terényi Orsósmagnó Múzeumot ez évben törölte az Értéktárból, mivel a múzeum már nem található meg a vármegyében.

Nógrád Vármegye Önkormányzata sikerrel pályázott a nemzeti értékek és hungarikumok népszerűsítésének, megismertetésének, megőrzésének és gondozásának támogatására elnevezésű pályázati felhívás II. célterületére. A benyújtott, HUNG-2024/12084 azonosító számú, „Nógrád Vármegyei kulturális vetélkedő és értéknnyilvánító felület kezelése” című pályázat célja volt az általános iskola felső tagozatos és középiskolás diákok részére többkörös vetélkedő szervezése az identitástudatuk megerősítése és a hagyományörzés ápolása érdekében, valamint az Agrárminisztérium által létrehozott értéknnyilvántartó felületen a vármegyei értéktárban található nemzeti értékek adatainak, dokumentumainak feltöltése, valamint a települési értéktárakban található nemzeti értékek adatai, dokumentumai teljes körű feltöltésének vármegyei szintű koordinációs tevékenysége a Támogató által biztosított, az értéknnyilvántartó felületre (továbbiakban: NEKTÁR) vonatkozó oktatóportál segítségével.

A pályázat sikeresen megvalósult az alábbiak szerint:

1. „Nemzetünk Értékei” című vetélkedő:

A vetélkedő célja volt, hogy a diákok megismerjék Nógrád vármegye értékeit és a Hungarikum Gyűjteményben nyilvántartott nemzeti értékeket. Molnár Éva egyéni vállalkozó Nógrád Vármegye Önkormányzata megbízásából, a könyvtár munkatársainak bevonásával vállalta a vetélkedő megszervezését és lebonyolítását. A kiírásnak megfelelően, általános és középiskolai korosztálynak került meghirdetésre a verseny, ahol azoknak a csapatoknak a jelentkezését vártuk, akik a nemzeti értékek, a Nógrádikumok, valamint a helyi Salgótarjáni Értéktár megismeréséről adtak számot. Elsődleges cél volt tehát, hogy a diákok megismerjék az adott vármegye értékeit, valamint alapvető ismereteket szerezzenek a Magyar Értéktárban és a Hungarikumok Gyűjteményében nyilvántartott egyes nemzeti értékek és hungarikumok kapcsán. Az általános és középiskolás csapatok megkeresése kiterjedt a helyi, salgótarjáni, valamint a vármegye oktatási intézményeire. Az erre a célra készített honlapon keresztül kiválóan lehetett kommunikálni a csapatokkal és a felkészítő tanárokkal, így gördülékeny, hatékony volt a kapcsolattartás.

Korosztályok:

- a) Általános iskola felső tagozat, 7 csapat jelentkezett
- b) Középiskola, 7 csapat jelentkezett

A vetélkedő 2 fordulóból állt:

- a) forduló: Online valósult meg. (<https://oktatas.bbmk.hu/nemzetiertekek/>) Beküldési határidő 2025.április 3. volt.
- b) forduló: Balassi Bálint Könyvtár, vármegyei döntő, időpontja: 2025. április 7. (hétfő) helyszíne: Balassi Bálint Könyvtár

Általános iskolás csapatok döntője: 10 óra, 6 csapat részvételével

Középiskolás csapatok döntője: 14 óra, 6 csapat részvételével

A zsűri tagjait a Balassi Bálint Könyvtár 2 könyvtáros szakembere, valamint Nógrád Vármegye Önkormányzatának egy munkatársa alkotta. Nógrád Vármegye Közgyűlésének Elnöke mindkét döntőn jelen volt, aki nem csak a díjak átadásában és a köszöntésben vett részt, de aktív közreműködője is volt az eseménynek.

A jelenléti döntő feladatsoraiban voltak kvíz jellegű, ügyességi, kreatív, és online feladatok. A feladatsor összeállításánál szempont volt, hogy a kérdések legyenek komoly tartalmúak, ugyanakkor játékosak, vidámak. Célként került meghatározásra, hogy a versenyzők ne csak tanuljanak, sokkal inkább élvezzék a komoly tartalmakat, jelentsenek számukra maradandó tudást nemzetünk értékei, a Nógrádikumok, a helyi értékek vonatkozásában.

Nem csak a győztes csapatok és a felkészítő tanárok kaptak nagyon értékes jutalmakat, hanem minden résztvevő ajándékkal távozott a vármegyei döntőről. Az ajándékok nagyrésze kötődött a nemzeti értékekhez, például kézzel festett huszár ceruza, hímzett könyvjelző, magyaros neszeszer, magyaros golyóstoll, kalocsai mintás, valamint „Hungary” bögre, kalocsai desszert, őseink nyomában társasjáték, oklevél, valamint saját készítésű kiadvány a Nemzeti Értékekről. A csapatok megelégedéssel és örömmel voltak jelen.

A továbbjutó általános iskolai csapat: Mocsáry Antal Általános Iskola Karancsaljai Tagintézménye, felkészítő tanár: Kériné Gordos Angéla.

A továbbjutó középiskolás csapat: Salgótarjáni Bolyai János Gimnázium, felkészítő tanár: Zsibói Gergely.

Mindkét csapat részt vett az országos döntőn 2025. június 5-6.-án Balatongyörökön.

2. a vármegyei értéktárban található nemzeti értékek adatainak, dokumentumainak feltöltése, valamint a települési értéktárakban található nemzeti értékek adatai, dokumentumai teljes körű feltöltésének vármegyei szintű koordinációs tevékenysége:

A szakmai munkát a hivatal 5 köztisztviselője végezte el, akiknek elsődleges feladatuk volt a vármegyei és települési értéktárak adatainak begyűjtése, rendszerezése és előkészítése a NEKTÁR rendszerbe történő feltöltéshez. A feladatkörükhöz tartozott továbbá a települési értéktár bizottságokkal való kapcsolattartás, egyeztetések kezdeményezése, valamint módszertani segítségnyújtás.

A megbízottak a Nógrád Vármegyei Értéktár Bizottság által 2014 és 2025 közötti időszakban a Nógrád vármegyei értéktárba felvett 156 vármegyei értéket rendszerezték, digitalizálták és töltötték fel a NEKTÁR felületre. A legtöbb értékhez fotódokumentációt, a javaslatokat, a vármegyei értéktár bizottság határozatát, felhasználási és adatkezelési nyilatkozatokat szereztek be és töltötték fel az adatbázisba. Több érték vonatkozásában rövid videók linkelésével is színesítették a NEKTÁR-ban olvasható értékleírásokat. Összegyűjtötték és rendszerezték az értékekhez kapcsolódó médiatartalmakat (képeket, egyéb dokumentumokat) a NEKTÁR adatbázisba való feltöltéshez. Folyamatosan figyelemmel kísérték a Nógrád vármegyében fellelhető települési értékeket, mellyel kapcsolatban adatszolgáltatást kértek a települési értéktárak kezelőitől. A regisztrált értékekről kinyomtatott adatlapokat nyilvántartás formájában is lefűzték, dokumentálták.

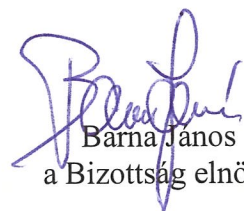
A hivatal munkatársai több írásbeli megkereséssel, leírásokkal, útmutatókkal segítették a vármegyében található értéktár bizottságok regisztrációját és NEKTÁR használatát. Több település NEKTÁR adminisztrátora online (videóhívás formájában) fordult hozzájuk, mikor elakad egy-egy érték feltöltésénél. A bizottságok elnökeinek, NEKTÁR adminisztrátoroknak igény szerint részletes tájékoztatást nyújtottak a NEKTÁR rendszer használatáról, a regisztrációs és adatfeltöltési folyamatokról, valamint segítettek az értékek publikálásában, folyamatosan biztosítva a telefonos kapcsolattartást.

A NEKTÁR adatbázis használatával kapcsolatban tájékoztató levelet juttattak el a vármegye területén található települési értéktár bizottságokhoz. A tájékoztatás célja az volt, hogy felhívják a figyelmet arra, hogy a NEKTÁR rendszerben történő adatfeltöltés, valamint a bizottsági adatok kezelése kizárólag regisztrált adminisztrátor közreműködésével valósítható meg. A levél részletes útmutatót tartalmazott a Szervezeti és személyi modul használatáról, a regisztrációs folyamat lépéseiről.

A Nógrád Vármegyei Értéktárban jelenleg 161 db érték található, melyek a www.hungarikum.hu oldalon a NEKTÁR menüpont alatt is megtalálhatóak.

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Közgyűlést a határozati javaslatok megtárgyalására és azok elfogadására.

Salgótarján, 2025. október 16.

Barna János
a Bizottság elnöke

HATÁROZATI JAVASLAT
a Nógrád Vármegyei Értéktár Bizottság 2025. évi munkájáról
szóló beszámoló elfogadására, valamint a 2026. évi munkatervére

1. Nógrád Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése a magyar nemzeti értékek és hungarikumok értéktárba való felvételéről és az értéktár bizottságok munkájának szabályozásáról szóló 324/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdés c) pontja alapján a Nógrád Vármegyei Értéktár Bizottság 2025. évi munkájáról szóló beszámolót megtárgyalta és elfogadja.
2. Nógrád Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése a Nógrád Vármegyei Értéktár Bizottság (továbbiakban: Bizottság) 2026. évi munkatervét az alábbiak szerint hagyja jóvá:

A bizottság minden rendes munkaülésén megtárgyalja:

Az előző ülés óta beérkezett javaslatokat, melyeket a Szakmai Munkacsoport előzetesen véleményezett.

2.1. Ülés időpontja: 2026. február 12. (csütörtök)
Meghívó küldés: 2026. február 6. (péntek)

2.2. Ülés időpontja: 2026. július 30. (csütörtök)
Meghívó küldése: 2026. július 24. (péntek)

Utasítja a Bizottság elnökét, hogy a Bizottság munkájáról folyamatosan tájékoztassa a közgyűlést.

Határidő: folyamatos

Felelős: a Nógrád Vármegyei Értéktár Bizottság elnöke

Salgótarján, 2025. december 11.

Skuczi Nándor
Nógrád Vármegye
Közgyűlésének Elnöke

Dr. Bagó József
Nógrád Vármegye Jegyzője